

Inventering av Lökgroda inom Frihultsområdet 2002

Adult lökgroda vid vägen den 24 april intill lokal 65-37, "Frihult tallplanteringen.

Per Nyström
Naturskyddsföreningen i Färs
Sjöbo Kommun

Sammanfattning:

Syftet med inventeringen var främst att följa upp de biotopförbättrande åtgärder som genomförts 1996-2001. Flera vatten har nyskapats och restaurerats för om möjligt öka antalet vatten med reproducerande lökgrödor. Dessutom har huvuddelen av alla vatten i området (44/46) inventerats åtminstone 3 ggr i april/maj med hjälp av undervattensmikrofon. Notera att 65-49, "Hyllamossen" inte inventerats eftersom den under Projekt lökgröda 1993-1997 inte haft spel, ej heller under 1999-2000. Däremot hördes spel av 3 lövgrödor i juni 2002, och detta vatten bör därför kontrolleras framöver med avseende på förekomst av lökgröda. Vattenhållningen har varit dålig tidigare men kan ha förbättrats. Vattnet är väldigt svårtillgängligt och ligger i tallskog men kan potentiellt vara ett vatten att restaurera framöver eftersom det enligt Boris Berglund tidigare varit ett vatten för lökgröda. Totalt har lökgrödan spelat på 15 lokaler inom området (total 107 hanar). Av dessa vatten är tre lokaler helt nya (samtliga är restaurerade/nyanlagda vatten). Maximala antalet spelande hanar har varierat på de 15 lokalerna mellan 1-20 hanar, med ett medelvärde av 7 hanar per lokal. Resultaten redovisas på bifogad karta, där dammarna är numrerade från 1-45, samt i förekommande fall med länsstyrelsens nummer med maximala antalet spelande hanar angivna inom parentes.

Inventeringsresultat:

1. Grund vattensamling som torkar ut i början av juni, inget spel av lök- eller lövgröda.
2. Grund vattensamling som torkar ut i början av juni, inget spel av lök- eller lövgröda.
3. 65-25, "Frihult, Lilla mägerlgraven". Restaurerades 2001, då den grävdes ur samtidigt som skuggande träd avlägsnades. Spel av en hane 1994 under projekt lökgröda. Före restaureringen inget spel vare sig 1999 eller 2000. Spel av en hane 2002, den 6 maj. Den 6 juni fångades dessutom ett yngel av lökgröda. Den 19 juli observerades ca 5 yngel som var ca 10 cm stora. Dammen ser bra ut med riklig undervattensvegetation (tex *Chara* sp., Bild 1).

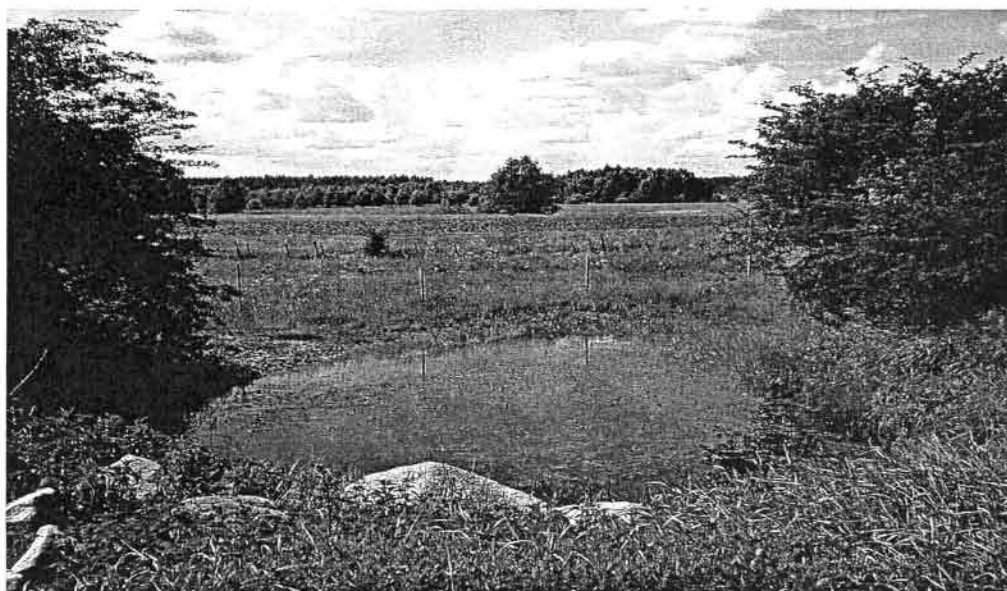

Bild 1. 65-25 "Frihult lilla mägerlgraven". Bild tagen i juni 2002, dammen rensades 2001.

4. 65-69. Lokal som upptäcktes efter projekt lökgroda. Har haft spel av maximalt 15 hanar den 2 maj. Då observerades dessutom en hona intill vattnet. Trots det stora antalet spelande hanar finns det rikligt med andmat under sommaren, som möjligen kan påverka yngelutvecklingen negativt. Det finns en större buske i kanten av dammen som delvis skuggar dammen och som minskar vindarnas påverkan från sydöst. Om denna buske togs bort borde vinden kunna missgynna andmaten och en öppen yta skapas i dammans djupaste del (Lövgroda).

5. Märgelgrav som restaurerades 2001 (grävdes ur). Talrika brungodor samt större och mindre vattensalamander. Inget spel av lök- eller lövgroda. Genom att avlägsna ett större träd i dammens västra del kommer lokalen att bli mycket lämplig för lökgroda.

6. 65-70. Ny lokal för lökgroda 1999. Men inget spel i år. Dammen är ganska grund (Lövgroda).

7. Märgelgrav som är helt kringvuxen av träd och belägen i odlad mark. För närvarande ej lämplig lokal för lök- eller lövgroda.

8. 65-28, "Frihult, Norra märgelgraven". Maximalt spel av 20 hanar den 2 maj (Lövgroda).

9. Nypondammen, restaurerat vatten som grävts ur 2001. Spel av 3 hanar den 2 maj. Ny lokal för lökgroda (Bild 2) (Lövgroda).

Bild 2. "Nypondammen" som restaurerades 2001. Ny damm för lökgroda 2002 (damm nr 9 enligt karta). Bilden tagen i juni 2002.

10. 61-71 "Frihult, Rohlinska dammen". Spel av 5 hanar den 25 april. Träd bör avlägsnas i den sydöstra delen för att den djupaste delen av dammen skall bli solbelyst (Lövgroda).

11. 65-74. Ny lokal för lökgroda 2000, men inget spel i år. Bör grävas samman med det restaurerade vattnet 43 eftersom lokalen är i grundaste laget (Lövgroda).

12. 65-32. "Frihult, trädgårdsdammen". Damm som ej hade spel under projekt lökgroda men som gynnats av att vattenhållingen förbättrats under senare år. Yngel av lökgroda observerades sommaren 2001. Maximalt spel av 13 hanar den 2 maj, då 7 av djuren kunde observeras från land. Detta vatten ligger väldigt nära 11, 43 och 44. Bör fördjupas i den östra delen för att gynna lökgrodan och för att förhindra att dammen svämmar över in på markägarens tomt. Samtidigt bör ett träd i den nordvästra delen tas bort för att öka ljusinstrålningen (Lövgroda).

13. 65-33 "SV Frihult" Inget spel av lökgroda. Dammen är djup (≈ 1.5 m) men täcks av andmat vilket troligen gör den för kall för lökgrodan i nuläget. Finns en ö i mitten av dammen vilken borde avlägsnas (med buskar och träd) så att vattnet exponeras för vinden och därmed kommer andmaten att missgynnas. Kan förstöras åt söder men bör dock provfiskas efter fisk (nät) innan restaurering genomförs. Vid elfisket 1999 fångades däremot ingen fisk.

14. 65-34, "Frihult, mägerlgraven". Maximalt spel av 10 hanar den 23 april.

15. "Norra åkerdammen". Vatten som nyskapades 1999. Spel av en hane den 13 maj. Ny lokal för lökgroda (Bild 3).

Bild 3. Ny lokal för lökgroda 2002 (damm nr 15 enligt karta). Restaurerades 1999. Bilden tagen i juni 2002.

16. Vatten som ligger inne i alkärr. Ej lämplig för lök- eller lövgroda.

17. 65-35, "SV Sövdesjön". Fördjupades 1999. Inget spel av lökgroda vare sig i år eller sedan 1999.

18. 65-67. Fördjupades 2001, bra förekomst av lövgroda men ännu inga lökgrodor.

19. 65-39 "*Frihult, rektangulära baslokalen*". Bra spel under flera kvällar, maximalt 15 hanar den 24 april. Romsträng och nykläckta yngel observerades den 29 april. Däremot har lokalen invaderats av småspigg. Dessa fanns inte vid elfiskadet 1999. Bedömningen är ändå att spigg förekommer även på andra lokaler med såväl lök- som lövgroda och har troligen ingen större effekt på reproduktionen, eftersom lökgrodeynglen snabbt växer ifrån dem. Det som är oroväckande är att det kanske finns annan fisk också men någon sådan har inte observerats. Dammen bör elfiskas igen och följas upp eftersom denna lokal är bland de viktigaste för lökgrodan i området. Signalkräfter har tidigare observerats i dammen men inga kräfter erhöles vid provfisket 1999. Några nykläckta yngel håvades dock i juni 2002. Dammen har inte lämpliga bottnar för kräfter (sten saknas) och beståndet har inte tätat, vilket är positivt.

20. 65-42, "*Frihult, runda baslokalen*". Spel av 2 hanar den 24 april. Detta vatten är svåravlyssnat även med mikrofon varför antalet spelande hanar säkerligen är i underkant (Lövgroda).

21. 65-46 "*Frihult, flacka gräsdammen*". Inget spel av vare sig lök- eller lövgroda.

22. 65-72 "*Frihult, aldammen*". Restaurerades 1999, varvid alskogen avlägsnades. Ny lokal för lökgroda 2000. Maximalt spel av 3 hanar den 6 maj i år (Lövgroda).

23. 65-36 "*Frihult, vägnära vattnet*". Inget spel av lök- eller lövgroda. Däremot observerades en romsträng av lökgroda invid vattnet (låg delvis på land) den 7 maj.

24. 65-43, "*Frihult, granplanteringen*". Granplanteringen är nu borta och dammen är solexponerad (Bild 4). Spel av två hanar den 2 maj, samtidigt observerades en adult individ på vägen intill dammen .

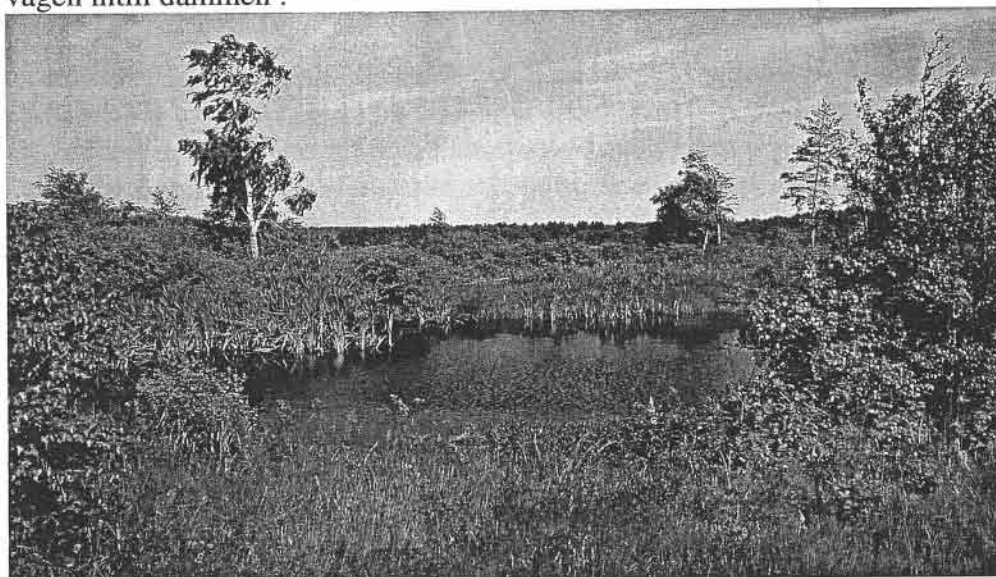

Bild 4. Lokal 65-43, "*Frihult granplanteringen*". Granskogen har avlägsnats vilket gynnat lökgrodan.

25. 65-44. "Frihult, rensade vattnet" Inget noterat spel av lökgroda i år, men dammen är svåravlyssnad även med mikrofon eftersom undervattensvegetationen och trådformiga alger är rikligt förekommande (Lövgroda).
26. Dammen är inte lämplig för vare sig lök- eller lövgroda eftersom den är beskuggad.
27. Litet vatten av temporär karaktär. Ligger omgärdad av al och är inte lämplig för lök- eller lövgroda.
28. 65-73. Nyskapat vatten 1996 som fördjupades och förstörades 2001. Dammen har kristallklart vatten med undervattensvegetation i form av vattennöja och gäddnate. Fint spel av ca 15 lövgrodor, men inga lökgrodor har hörts eller observerats.
29. 65-40, "Frihult, vinkeldammen". Inget spel av vare sig löv- eller lökgroda. Dammen har ett tätt bestånd av ruda.
30. 65-37 "Frihult, Talldammen". Dammen rensades 1999 och dess potential som vatten för lökgroda har sedan förbättrats eftersom skog avverkats runt om dammen. I år spelade 15 lövgrodor den 24 april vilket verkar vara det bästa resultatet på länge. Ett stort pileträd har fallit i dammens norra del vilket måste tas bort eftersom det skuggar dammen samtidigt som andmaten tillåts breda ut sig i det lugna partiet runt trädet. Optimalt hade varit att röja mer skog i denna kant av dammen och få in bete så att utbredningen av kaveldun begränsas. Vidare finns det en ö mitt i dammen som ytterligare gynnar utbredningen av kaveldun (Lövgroda).
31. 65-38 "Frihult, gräsdammen. Svåravlyssnad damm som är perfekt för lövgroda. 100 spelande hanar av lövgroda noterades den 2 maj. Svårt att lyssna efter lökgroda när lövgrodorna är så talrika. Inget spel har uppfattats i år.
32. Restaurerat vatten under 1999, då den förstörades och fördjupades. Tyvärr inget spel av lökgroda ännu, men sporadiskt spel av en lövgroda. I södra delen av dammen står gran tätt intill vilket gör att vattnet är i kallaste laget. Skulle potentiellt kunna bli ett lämpligt vatten om granskogen avverkades/eller gallrades.
33. Den sk "hemliga dammen" vilket har bestånd av fisk (1999 fångades gädda och abborre), inget spel av lök- eller lövgroda. Denna damm skulle kunna bli ett utmärkt vatten för lökgroda eftersom det är ganska stort, solbelyst och djupt. Fiskarterna i fråga är mycket känsliga för rotenon. Om behandling genomförs med rotenon måste det säkerställas att fisk inte kan ta sig in igen via breddavloppet.
34. 65-45 "Frihult, västra tvillingkärret" Inget spel av lökgroda. Vattnet har ett tätt bestånd av ruda samt flodkräfta (ca 5 kräftor per mjärde fångades år 1999).
35. 65-41" SO Frihult. Mycket litet vatten av temporär karaktär. Inget spel av lök- eller lövgroda.
36. 65-47 "Frihult, östra tvillingkärret" Spel av lövgroda i de grunda översvämmande delarna. Dammen har ett tätt bestånd av ruda och står tidvis i förbindelse med 65-45. Inget spel av lökgroda.

37. 65-48 "SSV Sövdesjön". Spel av en lökgroda i den nordöstra delen den 25 april (Lövgroda).

38. Inget vatten i år.

39. Har ej avlyssnats, beskuggat av träd.

40. Inget spel av vare sig lök- eller lövgroda. Dammen står i förbindelse med Sövdesjön via ett dike och innehåller fisk (spigg och abborre).

41. Ett litet vatten som skapats 2001 och som ligger i norra delen av Frihult i kanten av betesmark och intill åker. Inget spel av lök- eller lövgroda. Trots fördjupning är dammen ganska liten och kan i bästa fall bara hysa några få individer av de båda arterna.

42. *Ett helt nygrävt vatten* (2001) som är ganska stort i jämförelse med övriga dammar inom området (ca 700 m²). Ny lokal för lökgroda då en spelande hane hördes den 13 maj. Riklig förekomst även av trivialarter. Undervattensvegetation har ej etablerats ännu varför lövgrodan inte observerats. Dammen ligger strategiskt till eftersom den förbinder de norra och mellersta delarna inom området och bör tack vare sin storlek kunna hysa ett stort antal spelande lökrodor i framtiden (Bild 5).

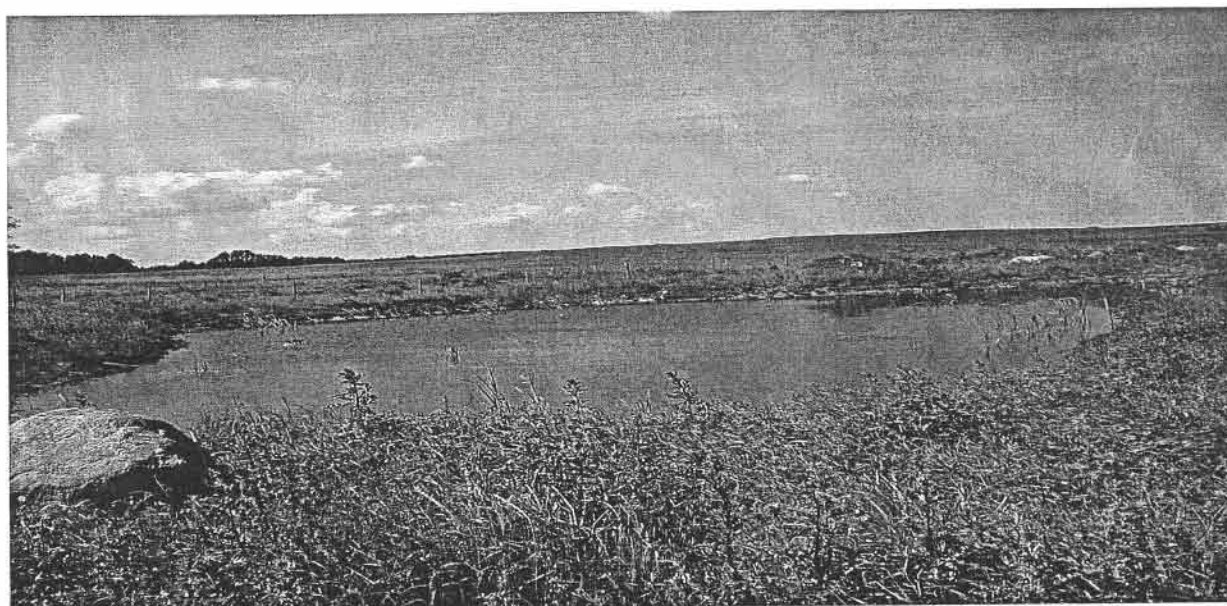

Bild 5. Nygrävt vatten (2001) med en spelande hane av lökgroda den 13 maj 2002. Ny lokal (42 enligt karta) för lökgroda (bilden tagen i juni 2002).

43. Denna gamla mägergrav rensades 2001. Ännu ingen förekomst av lökgroda trots att den ligger bara 100 m från 65-32. Dammen ligger trots detta strategiskt till men bör grävas samman med den intilliggande 65-74. Dessa dammar är förbundna under tidig vår och genom en liten grävningssats kan ett stort vatten skapas.

44. Ett litet vatten av temporär karaktär som uppstått under 2001. Ligger mellan förgående lokal samt 65-32 alldeles intill boningshuset. Spel av lövgroda men inte lökgroda. Borde vid fördjupning kunna bli en bra lokal även för lökgroda.

45. Ett mycket litet vatten som markägaren skapat för djuren 2001.

